

Bijlage 3: Werkomschrijving bij offerteaanvraag Verwijderen invasieve exoten SPUK1 – Locaties Veluwe 2025.

Het verwijderen van invasieve exoten ter voorkoming van uitbreiding in natuurgebieden (onderdeel van SPUK1 Exotenbestrijding Provincie Gelderland).

Uitvoeringsperiode 2025

17 januari 2025 (bij Nota van Inlichtingen)

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Locaties en digitale hantering	4
1.3	Rol- en taakverdeling OG.....	4
1.4	Bijlagen	4
2	KENMERKEN TE BESTRIJDEN INVASIEVE EXOTEN	5
2.1	Kenmerken Japanse Duizendknoop	5
2.2	Kenmerken Canadese- en Late Guldenroede	6
2.3	Kenmerken Reuzenberenklauw	7
2.4	Kenmerken Reuzenbalsemien	8
3	BESTRIJDINGSMETHODE.....	9
3.1	Japanse Duizendknoop	9
3.1.1	Rooien en afvoeren bij aanvang	9
3.1.2	Nazorg-/uitputtingsregime	9
3.2	Canadese- en late guldenroede.....	10
3.2.1	Rooien en afvoeren bij aanvang	10
3.2.2	Nazorg-/uitputtingsregime	10
3.3	Reuzenberenklauw	10
3.3.1	Rooien en afvoeren bij aanvang	10
3.3.2	Nazorg-/uitputtingsregime	11
3.4	Reuzenbalsemien	11
3.4.1	Rooien en afvoeren bij aanvang	11
3.4.2	Nazorg-/uitputtingsregime	11
3.5	Samenvatting/Overzicht	12
3.7	Planning	13
3.8	Resultaatverplichting/Inspanningsverplichting	13
3.9	Verrekenbaarheid	13
4	UITWERKING PER LOCATIE.....	14
4.1	Stakenberg.....	14
4.2	Speulder- en Sprielderbos	14
4.3	Garderen-West, Boeschoten.....	14
4.4	Oostereng Bennekomse bos 01	15
4.5	Oostereng Bennekomse bos 02	16
4.6	Oostereng, Beken	16
4.7	Oostereng, Beukenlaan	16
4.8	Oostereng, Dorskamp.....	16
4.9	Oostereng, Jufferswaard	17
4.10	Wageningse Uiterwaarden	17
4.11	Totalen	17
5	VOORKOMEN VERSPREIDING INVASIEVE EXOTEN.....	18
6	ECOLOGISCH WERKPROTOCOL	19
6.1	Werkwijze	19
6.2	Werken in het broedseizoen	19
6.3	Werktijden	19
7	INVENTARISATIEGEGEVENS EXOTEN	20

8	TERREIN EN WEGEN/PADEN	21
9	KWALITEIT, RAPPORTAGE EN COMMUNICATIE	23
9.1	Certificering.....	23
10	OMGANG MET VERDENKING ONONTPLOFTE OORLOGSRESTEN (OO).....	25
11	VEILIGHEID EN MILIEU (ALGEMEEN).....	26
11.4	Gebruik elektrische stroom in nazorg/ uitputtingsregime.....	26
12	BEPALINGEN.....	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze werkomschrijving betreft het uitvoeren van bestrijding van invasieve exoten op de Veluwe in het kader van de subsidie SPUK1 (Specifieke UitKering) van de Provincie Gelderland. Het gaat om de soorten Japanse Duizendknoop, Canadese- en Late Guldenroede en Reuzenberenklauw. Deze invasieve exoten hebben in Nederland geen natuurlijk vijanden, waardoor deze zich, eenmaal gevestigd ongehinderd kunnen uitbreiden, waardoor de inheemse Flora ter plaatse verdwijnt en waarbij Japanse Duizendknoop ook schade aan funderingen of het wegdek kan veroorzaken door de sterke wortels.

Staatsbosbeheer is zich ervan bewust dat met betrekking tot het doeltreffend elimineren van deze invasieve soorten er (nog) geen 100% effectieve en milieuvriendelijke methode is gevonden. Het is bij Staatsbosbeheer uitdrukkelijk niet toegestaan om chemicaliën in te zetten als bestrijdingsmiddel.

De dienst dient in de periode tussen medio april en eind november 2025 te worden uitgevoerd.

Dit betreft het maaien/rooien en afvoeren van de (biomassa) exotenvegetatie. Alleen op aanwijzing van de OG kan hiervan worden afgeweken, bijvoorbeeld als gevolg van de vereiste goede omgang met Flora en Fauna.

Daarna dient gedurende het groeiseizoen tot uiterlijk 1 december 2025 een uitputtings-/nazorg regime te worden uitgevoerd. Zie H3 voor bestrijdingsmethodes per locatie.

1.2 Locaties en digitale hantering

Het betreft in totaal aantal 10 locaties met elke één of meerdere sublocaties. In Hoofdstuk 4 (H4) zijn deze nader omschreven. Bijlage 3a bevat de betreffende overzichtskaarten.

De locaties zijn voor het belangrijkste deel in shapefile beschikbaar, welke bij de offerteaanvraag worden gevoegd (bijlage 3b). Let op: Het is mogelijk dat een aantal locaties toegevoegd zijn, welke niet van toepassing zijn in deze werkomschrijving. De werkomschrijving en inschrijfstaat zijn hier leidend.

De aannemer dient deze locaties zelf in een digitaal systeem (uitsluitend ArcGISonline of Fieldmaps) in te voeren, zodat de shapefiles beheerd kunnen worden en direct met de opdrachtgever uitgewisseld kunnen worden. Dit voor bepaling van de eigen positie t.o.v. van de werkcontouren, waarmee het werk dan eenvoudig kan worden uitgezet. Ook kan het systeem worden gebruikt tijdens de inventarisaties/ terreinverkenningen/ veldbezoeken en de nazorggrondes.

1.3 Rol- en taakverdeling OG

“Opdrachtgever” (hierna te noemen OG) is opdrachtgever van de dienst en wordt vertegenwoordigd door:

- M. Doppenberg, m.doppenberg@staatsbosbeheer.nl is projectleider en aanspreekpunt voor planning en kosten;
- J. de Wilde, j.wilde@staatsbosbeheer.nl is inhoudelijk adviseur;

Staatsbosbeheer zorgt voor directievoering en toezicht op de uitvoering (dagelijkse begeleiding, toezicht en controles in het veld). Welke persoon deze functie gaat vervullen wordt te zijner tijd bekend gemaakt.

1.4 Bijlagen

De bijlagen welke deel uitmaken van deze werkomschrijving zijn:

- Bijlage 3a: Overzichtskaarten per locatie
- Bijlage 3b: Gegevens GIS/Shapefiles
- Bijlage 3c: Beleid Bio smeermiddelen voor werkmaterieel

2 Kenmerken te bestrijden invasieve exoten

2.1 Kenmerken Japanse Duizendknoop

De Japanse duizendknoop is een diep wortelende vaste plant met lange holle stengels van 0,5–3 m lang met zijtakken en 5–12 cm grote bladeren eraan. In de winter sterft de plant bovengronds af. In maart en april schieten de stengels relatief snel op uit de grond, tussen de verdorde stengels. De plant bloeit in augustus en september met crème-witte, soms wit-rose, bloemen. Japanse Duizendknoop vermeerderd zich vegetatief, d.w.z. via de wortelstokken of verse (groene) delen van de plant.

Japanse Duizendknoop.

2.2 Kenmerken Canadese- en Late Guldenroede

Canadese guldenroede en Late guldenroede zijn te herkennen aan de pluimvormige bloeiwijze met kleine gele composietbloemetjes. De guldenroedes bloeien van juli tot in de herfst (september / oktober). De zaden worden door de wind verspreid en blijven 1 tot 5 jaar kiemkrachtig. Ook kunnen de guldenroedes zich verspreiden via worteluitlopers. De stengels van de planten staan rechtop en de planten worden tot ongeveer 1,5 meter hoog. De bladeren zitten verspreid aan de stengel en zijn langwerpig tot lancetvormig met een fijn gezaagde bladrand. De onderkant van de bladeren van de Canadese guldenroede is behaard en groen, de onderkant van de Late guldenroede is meer blauwgroen. Canadese guldenroede is wintergroen. De stengel van de Canadese Guldenroede is helemaal behaard, die van de Late guldenroede alleen bij de bloemen.

Canadese guldenroede en Late guldenroede.

2.3 Kenmerken Reuzenberenklauw

Meest opvallend aan de Reuzenberenklauw is de grootte: planten kunnen 3-5 meter hoog worden. De holle stengels zijn 5-10 cm in doorsnede, hebben stevige haren en zijn purper gevlekt. De bladeren kunnen wel één meter lang worden en hebben diepe veervormige insnijdingen. De groei start in het vroege voorjaar rond eind maart, begin april en in het eerste jaar maakt de plant alleen blad en een penwortel aan. Na enkele jaren vegetatieve groei vormt de plant één bloemstengel en bloeit eenmalig van eind juni tot augustus. De witte bloemen zijn gegroepeerd in grote bloemschermen die een diameter van 50 cm kunnen bereiken en trekken veel insecten aan. Een bloemscherm kan meer dan 20.000 zaden bevatten. Na de bloei sterft de plant af. De duizenden zaden blijven in de bodem lange tijd kiemkrachtig.

Reuzenberenklauw.

2.4 Kenmerken Reuzenbalsemien

Reuzenbalsemien is een eenjarige plant die tussen 0,50 en 2,5 meter hoog kan worden. De stengels zijn dik, geribd, kaal en hebben brede knopen. De bladeren zijn tegenoverstaand of zitten in kransen van 3 tot 5 bladeren rondom de stengel. De bladeren zijn langwerpig, toegespitst en scherp getand. Ze hebben rode punten op de zaagtanden en forse, knotsvormige rode klieren in de bladoksels. De geurende bloemen groeien in pluimen met 2 tot 15 bloemen op rechte, schuin omhoog staande stelen. De bloemen zijn rozewit, soms paars, van binnen gevlekt en 2½ tot 4 cm groot. Het onderste kelkblad is zakvormig en heeft een kort, gekromd en donkerder gekleurd spoor.

3 Bestrijdingsmethode

Staatsbosbeheer heeft na intern en extern overleg (in kader van een recent andere opdracht) een aantal reguliere bestrijdingsmethoden op rij gezet en wordt de volgende bestrijdingsmethode voorgeschreven, omdat deze als het meest haalbaar en uitvoerbaar is beoordeeld:

3.1 Japanse Duizendknoop

3.1.1 Rooien en afvoeren bij aanvang

De eerste werkgang bestaat uit het rooien en afvoeren van alle Japanse Duizendknoop inclusief wortels. Dit dient in de periode van medio april tot 1 augustus 2025 plaats te vinden. Opdrachtnemer (hierna te noemen ON) dient er zorg voor te dragen dat tijdens- en na het werk ten allen tijde wordt voorkomen dat plantdelen, wortels, bloemen of zaden van de invasieve soorten worden verspreid, bijvoorbeeld door wortels in de maaibalk etc.. De vrijkomende biomassa dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker van invasieve exoten. Ook bovengrondse delen van de Japanse duizendknoop moeten volledig en zorgvuldig worden afgevoerd.

Indien ON bij het rooien en afvoeren (4.1.) gebruik wil maken van een minikraan dient deze te zijn voorzien van een greepbak of evt. een wortelmes met twee of drie tanden van max. 20 cm lengte. Na het losrooien met de minikraan dient de grond verder handmatig worden uitgezeefd met een riek. Een alternatief hiervoor kan zijn het gebruik van een passende (en passend afgestelde) sterrenzeefbak, mits geschikt voor de omstandigheden per locatie. De wortels dienen zo diep mogelijk te worden gerooid en moeten volledig worden afgevoerd. De kraan dient passende rupsen te hebben ter bescherming van het terrein en er dient achterwaarts te worden gewerkt, zodat eventuele sporen weer worden losgetrokken. De eventuele insparing ten tijde van het werk bedraagt in het omliggende terrein *maximaal 2 cm*.

Met aanwezige bomen en boomwortels moet zeer zorgvuldig te worden omgegaan, zodat deze niet worden beschadigd. De delen bij stamvoeten dienen zo mogelijk handmatig te worden uitgevoerd. In afstemming met de toezichthouder wordt in deze gevallen telkens voorafgaand bepaald in hoeverre machinaal kan worden gewerkt en of evt. wat snoeiwerk kan plaatsvinden.

3.1.2 Nazorg-/uitputtingsregime

Japanse duizendknoop vermeerdert zich vegetatief, hetzij via de wortels dan wel via delen van de plant. Na het aanvankelijke rooien en afvoeren gaat het uitputting/nazorg regime in werking.

Dit houdt in dat de Japanse duizendknoop naar verwachting maximaal 6 keer in het resterende groeiseizoen van 2025 met een platte riek (handmatig) zorgvuldig wordt gerooid en -uitgeschud. De vrijkomende biomassa wordt afgevoerd naar een erkende verwerker van invasieve exoten.

Als alternatief voor de bovenstaande vorm van nazorg kan door ON worden gekozen om te verwijderen/bestrijden door het gebruik van elektrische stroom (Rootwave of gelijkwaardig).

Dit is slechts toegestaan in omstandigheden dat het ontstaan van natuurbrand geheel kan worden uitgesloten, de ecologische eisen dit toelaten en door ON aantoonbaar wordt uitgesloten dat er negatieve effecten zijn ten aanzien van (gebruik van) Kabels en Leidingen. Vanwege direct natuurbrandrisico zijn de locaties (zie H4:) uitgesloten van deze alternatieve vorm van nazorg met elektrische stroom:

- Garderen-West
- Oostereng Bennekomse bos 01
- Oostereng Dorskamp

Bij gebruik van elektrische stroom dient ook op passende manier rekening te worden gehouden met publiek (al dan niet met honden). ON dient in werkplan nauwkeurig aan te geven hoe alle risico's worden uitgesloten.

De verantwoording en risico's voor het gebruik van deze methode liggen geheel bij ON. Inzet van deze methode start pas na voorafgaande afstemming met OG voor elke nazorggronde en elke afzonderlijke locatie.

Het aantal nazorgbeurten is afhankelijk van groeiomstandigheden, terreincondities en de uitvoering van de aannemer.

Belangrijk: Daarom wordt als eis gesteld dat de uitlopers van de Japanse duizendknoop **nooit langer dan 50 cm** mogen worden en vóór die tijd gerooid- en afgevoerd dienen te worden. Daarnaast dient het voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel verwijderd te zijn. OG dient hierin ontzorgt te worden door ON.

3.2 Canadese- en late guldenroede

3.2.1 Rooien en afvoeren bij aanvang

De eerste werkgang bestaat uit het (handmatig) met platte riek rooien en volledig afvoeren van alle Canadese- en late guldenroede inclusief wortels. Mogelijk kan ook zo goed mogelijk worden uitgetrokken, waarbij de wortel zoveel mogelijk moeten worden meegenomen. Dit gaat het makkelijkst als de bodem wat vochtig is. De uitvoering hiervan dient plaats te vinden in de periode tussen 15 mei en 15 juli 2025. ON dient er zorg voor te dragen dat tijdens- en na het werk ten allen tijde wordt voorkomen dat plantdelen, wortels, bloemen of zaden van de invasieve soorten worden verspreid. Ook bovengrondse delen moeten volledig- en zorgvuldig worden afgevoerd. De vrijkomende biomassa in deze eerste ronde rooien en afvoeren dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker van invasieve exoten.

Met aanwezige bomen en boomwortels moet zorgvuldig worden omgegaan, zodat deze niet worden beschadigd. In afstemming met de toezichthouder wordt in deze gevallen telkens voorafgaand bepaald of evt. wat snoeiwerk kan plaatsvinden.

3.2.2 Nazorg-/uitputtingsregime

Canadese- en Late Guldenroede vermeerderd zich zowel vegetatief (via de wortels) als ook via zaden. Na het aanvankelijke rooien en afvoeren gaat het uitputting/nazorg regime in werking. Dit houdt in dat de Canadese- en Late Guldenroede tenminste naar verwachting 4 keer in het resterende groeiseizoen met een platte riek (handmatig) zorgvuldig wordt gerooid en zeer goed uitgeschud. De vrijkomende biomassa kan (met wortels zeer goed uitgeschud en zo min mogelijk in contact met de grond) in het midden van het behandelingsvlak worden achtergelaten.

Belangrijk: Als eis wordt gesteld dat ten allen tijde wordt voorkomen dat de planten **bloeiknoppen** vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting. Daarnaast dient het voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel verwijderd te zijn. OG dient hierin ontzorgt te worden door ON.

3.3 Reuzenberenklauw

3.3.1 Rooien en afvoeren bij aanvang

Omdat op vrijwel alle locaties met Reuzenberenklauw een mogelijke verdenking is op Onontplofte Oorlogsresten (OO), wordt gekozen voor het niet-grondroerende methode, door zo kort mogelijk boven de minerale bodem te maaien, met afvoeren van het vrijkomende materiaal. Dit dient plaats te vinden in de periode tussen 15 mei en 15 juli 2025.

Voor eventueel gebruik van machines gelden de eisen zoals omschreven bij bestrijding van Japanse Duizendknoop. ON dient er zorg voor te dragen dat tijdens- en na het werk ten allen tijde wordt voorkomen dat plantdelen, wortels, bloemen of zaden van de invasieve soorten worden verspreid. Het vrijkomende materiaal moet volledig- en zorgvuldig worden afgevoerd. De vrijkomende biomassa dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker van invasieve exoten.

Belangrijk: In verband met de **irriterende werking van Reuzenberenklauw** dient ON alle nodige maatregelen te nemen om de werknemers en andere evt. betrokken goed te beschermen tegen deze irriterende werking. Tenminste geldt het voorschrift dat altijd **beschermende kleding** wordt gedragen die het hele lichaam bedekt. Ook de ogen moeten goed beschermd zijn. De aannemer dient voorafgaande aan het werk aantoonbaar te beschikken over een deugdelijk **protocol** als medewerkers onverhoopt toch direct

met de Reuzenberenklauw in aanraking komen. Dit protocol dient ten allen tijde op locatie van het werk beschikbaar te zijn.

Met aanwezige bomen en boomwortels moet zorgvuldig worden omgegaan, zodat deze niet worden beschadigd. In afstemming met de toezichthouder wordt in deze gevallen telkens voorafgaand bepaald of evt. wat snoeiwerk kan plaatsvinden.

3.3.2 Nazorg-/uitputtingsregime

De Reuzenberenklauw kent een meerjarige vegetatie groei met uiteindelijk vermeerdering via zaden. Na het aanvankelijke rooien en afvoeren gaat het uitputting/nazorg regime in werking. Dit houdt in dat de Reuzenberenklauw tenminste naar verwachting 4 keer in het resterende groeiseizoen handmatig zo kort mogelijk boven de minerale bodem worden gemaaid. De biomassa kan in het behandelingsvlak worden achtergelaten.

Belangrijk: Als eis wordt gesteld dat ten allen tijde wordt voorkomen dat de planten bloeiknoppen vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting). Daarnaast dient het voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel verwijderd te zijn. OG dient hierin ontzorgt te worden door ON.

Belangrijk: In verband met de *irriterende werking van Reuzenberenklauw* dient ON alle nodige maatregelen te nemen om de werknemers en andere evt. betrokken goed te beschermen tegen deze irriterende werking. Tenminste geldt het voorschrift dat altijd **beschermende kleding** wordt gedragen die het hele lichaam bedekt. Ook de ogen moeten goed beschermd zijn. De aannemer dient voorafgaande aan het werk aantoonbaar te beschikken over een deugdelijk **protocol** als medewerkers onverhoopt toch direct met de Reuzenberenklauw in aanraking komen. Dit protocol dient ten allen tijde op locatie van het werk beschikbaar te zijn.

3.4 Reuzenbalsemien

3.4.1 Rooien en afvoeren bij aanvang

De eerste werkgang bestaat uit het (handmatig) uittrekken en volledig afvoeren van alle Reuzenbalsemien. De wortels zo goed mogelijk mee te trekken, maar hoeft niet worden gestoken. Dit gaat het makkelijkst als de bodem wat vochtig is. Dit dient plaats te vinden in de periode van 15 mei tot 15 juli 2025. ON dient er zorg voor te dragen dat tijdens- en na het werk ten allen tijde wordt voorkomen dat plantdelen, wortels, bloemen of zaden van de invasieve soorten worden verspreid. De vrijkomende biomassa in deze eerste ronde rooien en afvoeren dient te worden afgevoerd naar een erkend verwerker van invasieve exoten.

Met aanwezige bomen en boomwortels moet zorgvuldig worden omgegaan, zodat deze niet worden beschadigd. In afstemming met de toezichthouder wordt in deze gevallen telkens voorafgaand bepaald of evt. wat snoeiwerk kan plaatsvinden.

3.4.2 Nazorg-/uitputtingsregime

Reuzenbalsemien vermeerderd zich met name via zaden.

Na het aanvankelijke rooien en afvoeren gaat het uitputting/nazorg regime in werking.

Dit houdt in dat de Reuzenbalsemien tenminste naar verwachting 4 keer in het resterende groeiseizoen handmatig wordt uitgetrokken en zeer goed uitgeschud. De vrijkomende biomassa kan (met wortels zeer goed uitgeschud en zo min mogelijk in contact met de grond) in het midden van het behandelingsvlak worden achtergelaten.

Belangrijk: Als eis wordt gesteld dat ten allen tijde wordt voorkomen dat de planten bloeiknoppen vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting). Daarnaast dient het voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel verwijderd te zijn. OG dient hierin ontzorgt te worden door ON.

3.5 Samenvatting/Overzicht

Soort	Eisen 1 ^e rooironde	planning	Nazorgondes	planning
Japanse Duizendknoop 	Rooien en afvoeren, inclusief m.n. wortels.	15 april tot 1 augustus 2025 (m.u.v. genoemde uitzonderingen)	Met platte riek oprooien en afvoeren, uitgaan van 6 keer. Belangrijk: <u>Het is belangrijk dat de uitlopers van de Japanse duizendknoop nooit langer dan 50 cm. boven maaiveld worden. Voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel weggehaald.</u>	tussen 15 mei tot 1 december 2025 (voor zover van toepassing).
Canadese- en Late Guldenroede 	Rooien plus uitschudden, inclusief wortels. <u>In ieder geval vóór de bloei/zaadzetting in seizoen 2024.</u>	15 mei tot 15 juli 2025.	Rooien plus uitschudden, inclusief wortels, uitgaan van 4 keer. Belangrijk: <u>Het is belangrijk om te voorkomen dat de planten bloeiknoppen vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting). Voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel weggehaald</u>	Tussen 1 juni en 1 december 2025 (voor zover van toepassing).
Reuzenberenklauw 	Maaien- <u>In ieder geval vóór de bloei/zaadzetting in seizoen 2025.</u> <u>Belangrijk: Veilig/beschermd werken i.v.m. irriterende werking!</u>	15 mei tot 15 juli 2025.	Maaien, uitgaan van 4 keer. Belangrijk: <u>Het is belangrijk dat wordt voorkomen dat de planten bloeiknoppen vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting). Voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel weggehaald</u> <u>Belangrijk: Veilig/beschermd werken i.v.m. irriterende werking!</u>	Tussen 15 april en 1 december 2025 (voor zover van toepassing).
Reuzenbalsemien 	Handmatig uittrekken. <u>In ieder geval vóór de bloei/zaadzetting in seizoen 2025.</u>	15 mei tot 15 juli 2025.	Handmatig uittrekken, uitgaan van 4 keer. Belangrijk: <u>Het is belangrijk om te voorkomen dat de planten bloeiknoppen vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting). Voor de start van het winterseizoen bovengronds geheel weggehaald</u>	Tussen 1 juni en 1 december 2025 (voor zover van toepassing).

3.7 Planning

De *eerste behandeling* (rooien en afvoeren) dient plaats te vinden in de periode van 15 april (mits de planten vegetatief al voldoende zichtbaar) tot 1 augustus 2025. Uitzonderingen hierop zijn locatie Stakenberg, waar vanwege een dassenburcht naar verwachting vanaf eind augustus mag worden uitgevoerd en eventueel overige locaties waar de soortenbescherming anders vereist (vast te stellen door ecologische checks door Staatsbosbeheer). Daarnaast is er een belangrijke samenhang voor een aantal locaties in gemeenten Renkum en Wageningen met het vrijgeven van verdenking op Onontplofte Oorlogsresten. Zie hiertoe ook de vervolghoofdstukken.

De *nazorgonden* vinden plaats in de periode tussen 15 mei (waar van toepassing) en 1 december 2025).

3.8 Resultaatverplichting/Inspanningsverplichting

De uitvoering van het bovenstaande (incl. planning) geldt voor ON als resultaatverplichting, waarbij alle aanwijzingen van de Directievoerder/toezichthouder opgevolgd dienen te worden. ON hoeft echter niet te garanderen dat na er na afloop van de opdracht geen enkel exemplaar van de betreffende invasieve exoot in de locaties meer voorkomt (hierop geen resultaatsverplichting, maar inspanningsverplichting). De inspanning moet pro actief- en aantoonbaar door ON worden geleverd.

3.9 Verrekenbaarheid

De facturering geschiedt voor het belangrijkste deel op basis van een verrekenbare prijs per beurt per locatie. Deze locaties zijn door Staatsbosbeheer vooraf ingemeten en deze m2's worden door inschrijvers bij inschrijving voor betreffende locaties geaccepteerd. Deze inmeting dateert van eind 2022, waarin reeds rekening is gehouden met de verwachte uitbreiding van de invasieve exoot.

Indien opdrachtnemer er voor kiest om te willen verrekenen op basis van een nieuwe inmeting van de oppervlakten van de locaties is dit toegestaan, mits:

- deze door ON wordt uitgevoerd vooraf aan de eerste ronde rooien en afvoeren;
- deze geheel op kosten van de aannemer wordt uitgevoerd;
- deze in shapefile-format (GIS) aan OG direct na inmeting beschikbaar wordt gesteld;
- dat alle oppervlakten uit de vraagspecificatie in deze inmeting worden betrokken;
- de toezichthouder steeds- of naar eigen inzicht (van toezichthouder) bij deze inmeting aanwezig is;
- OG deze inmeting naar behoefte kan controleren en hiermee instemt.
- Indien er van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, wordt door ON in de eerstvolgende factuur € 2.000,- euro ex. btw. in mindering gebracht om tegemoet te komen aan de kosten hiertoe van OG (i.v.m. inzet toezichthouder). Indien blijkt dat de totale afwijking meer dan 10% van de oppervlakte bedraagt, vervalt deze verrekening.

ON dient in zijn werkplan aan te geven of hij van deze mogelijkheid tot opnieuw inmeten gebruik wil maken.

OG houdt zich het recht voor om locaties/sublocaties terug te trekken uit de uitvoering als de situatie daar om vraagt.

4 Uitwerking per locatie

Groep 1: Locaties niet verdacht van Onontplofte Oorlogsresten

4.1 Stakenberg

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VNo4 -1	1675	Jap. Duizendknoop. In lager gelegen grasland in het midden grenzend aan natte laagte. Bereikbaar via landgoed Stakenberg. Op verharde weg bereikbaarheid tot ca 100 m. vanaf dichtstbijzijnde randen van de Duizendknoop. Bestrijden duizendknoop met uitzondering van zone van ongeveer 20 meter rond dassenbucht. Ook dient deze zone niet bereden en in principe niet betreden te worden. T.b.v. inschrijving vooralsnog uitgaan van de genoemde oppervlakte. In verband met de dat de uitvoering in principe starten in de laatste week van augustus , tenzij eerder door OG wordt vrijgegeven.
Totaal	1.675	

4.2 Speulder- en Sprielderbos

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VNo5 -1	75	Jap. Duizendknoop. Nabij het landhuis/tuin Groot Spriel
VNo5 -3	45	Jap. Duizendknoop. Nabij het landhuis/tuin Groot Spriel
VNo5 -4	20	Jap. Duizendknoop. Nabij het landhuis/tuin Groot Spriel
VNo5 -5	135	Jap. Duizendknoop. Nabij het landhuis/tuin Groot Spriel
VNo5 -6	45	Jap. Duizendknoop. Nabij het landhuis/tuin Groot Spriel
VNo5 -7	25	Jap. Duizendknoop. Oude Garderenseweg, aan wegberm, mogelijk deels eigendom/beheer gemeente Putten.
Totaal	345	
VNo5 -2	10	Guldenroede sp. Nabij het landhuis/ tuin Groot Spriel
VNo5 -8	5	Guldenroede sp. Oude Garderenseweg, aan wegberm, mogelijk deels eigendom/beheer gemeente Putten.
Totaal	15	

4.3 Garderen-West, Boeschoten

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VN-06 -2	1	Jap. Duizendknoop. Parkeerplaats aan N310/ Hogesteeg
VN-06 -3	1	Jap. Duizendknoop. Parkeerplaats aan N310/ Hogesteeg
VN-06 -5	2	Jap. Duizendknoop. Aan beheerpad nabij schaapskooi bij Hoge Boeschoterweg.
VN-06 -6	475	Jap. Duizendknoop. Aan beheerpad nabij schaapskooi bij Hoge Boeschoterweg.
VN-06 -7	1750	Jap. Duizendknoop. Staat onder opengestelde douglasopstand met wat verjonging en m.n. op dunningspaden. Startronde goed uitvoeren 1 nazorgronde en daarna ruim overplanten met bosplantsoen douglas plantverband 1 bij 1 meter tot aan de bosranden (1.400 m2) en natuurlijke verjonging zo goed mogelijk in stand laten. Randen langs paden (vanaf buitenste bomenrij) wel in de nazorg opnemen. De oppervlakte van deze randen in de nazorg is 350 m2.
VN-06 -9	850	Jap. Duizendknoop. Aan beheerpad nabij Harderwijkerkarweg.
VN-06 -10	45	Jap. Duizendknoop. Aan beheerpad.
Totaal	3.224	
VN-06 -1	250	Guldenroede sp. In bosgebied nabij parkeerplaats aan N310/Hogesteeg.
VN-06 -4	5	Guldenroede sp. Parkeerplaats aan N310/ Hogesteeg
VN-06 -8	120	Guldenroede sp. In berm/bosrand Harderwijkerkarweg
Totaal	375	

4.4 Oostereng Bennekomse bos 01

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ01 -3	45	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan oostzijde recreatiepark De Dikkenberg. Ligt aan het pad/bosweg "Bosbeekweg".
VZ01 -4	50	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan oostzijde recreatiepark De Dikkenberg. Ligt aan het pad/bosweg "Bosbeekweg".
VZ01 -5	115	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan oostzijde recreatiepark De Dikkenberg. Ligt aan het pad/bosweg "Bosbeekweg".
VZ01 -7	55	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan zuidzijde recreatiepark De Dikkenberg. (Lastig) bereikbaar via bos/smal bospaadje.
VZ01 -8	10	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan zuidzijde recreatiepark De Dikkenberg. (Lastig) bereikbaar via bos/smal bospaadje.
VZ01 -9	5	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan zuidzijde recreatiepark De Dikkenberg. (Lastig) bereikbaar via bos/smal bospaadje.
VZ01 -10	100	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan zuidzijde recreatiepark De Dikkenberg. (Lastig) bereikbaar via bos/smal bospaadje.
VZ01 -11	475	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan zuidzijde recreatiepark De Dikkenberg. (Lastig) bereikbaar via bos/smal bospaadje.
VZ01 -12	325	Japanse Duizendknoop. Direct aanliggend aan zuidzijde recreatiepark De Dikkenberg. (Lastig) bereikbaar via bos/smal bospaadje.
Totaal	1.180	
VZ01 -14	1	Berenklauw sp. Direct aanliggend aan verhard fietspad/beheerpad.
Totaal	1	
VZ01 -1	6	Balsemien sp. Direct aanliggend aan oostzijde recreatiepark De Dikkenberg. Ligt aan het pad/bosweg "Bosbeekweg".
VZ01 -2	10	Balsemien sp. Direct aanliggend aan oostzijde recreatiepark De Dikkenberg. Ligt aan het pad/bosweg "Bosbeekweg".
VZ01 -6	65	Balsemien sp. Direct aanliggend aan oostzijde recreatiepark De Dikkenberg. Ligt aan het pad/bosweg "Bosbeekweg".
VZ01 -13	55	Balsemien sp. Direct aanliggend aan verhard fietspad/beheerpad.
Totaal	136	

Groep 2: Locaties mogelijk verdacht van Onontpofte Oorlogsresten (OO)

Zie voor nadere toelichting ook Hoofdstuk 10.

4.5 Oostereng Bennekomse bos 02

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ02 -1	20	Japanse Duizendknoop. In berm fietspad Bennekomseweg (N782)
VZ02 -2	10	Japanse Duizendknoop. In berm fietspad Bennekomseweg (N782)
VZ02 -3	2.625	Japanse Duizendknoop. In bos en in berm nabij Bennekomseweg (N782) en fietspad. Bestaande ondergroei zo goed mogelijk in stand laten.
VZ02 -4	200	Japanse Duizendknoop. In bos en in berm nabij Bennekomseweg (N782) en fietspad.
VZ02 -5	325	Japanse Duizendknoop. In bos en in berm nabij Bennekomseweg (N782) en fietspad.
VZ02 -6	1.425	Japanse Duizendknoop. In bos en in berm nabij Bennekomseweg (N782) en fietspad.
VZ02 -7	25	Japanse Duizendknoop. In bos/ berm Regentesselaan nabij parkeerplaatsje.
VZ02 -8	25	Japanse Duizendknoop. In bos/ berm Regentesselaan nabij parkeerplaatsje.
Totaal	4.655	

4.6 Oostereng, Beken

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ04 -2	45	Japanse Duizendknoop. In berm ventweg Bennekomseweg (N782)
VZ04 -3	255	Japanse Duizendknoop. In berm/bosrand Keijenbergseweg. Per direct voor nader te bepalen periode uit het reguliere bosbeheer halen, behalve VTA voor wegen en paden.
VZ04 -4	5	Japanse Duizendknoop. In berm ventweg Bennekomseweg (N782)
VZ04 -5	225	Japanse Duizendknoop. In berm ventweg Bennekomseweg (N782). Per direct voor nader te bepalen periode uit het reguliere bosbeheer halen, behalve VTA voor wegen en paden.
Totaal	530	

4.7 Oostereng, Beukenlaan

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ05 -1	135	Japanse Duizendknoop. Langs wandelpad. Af te stemmen met naburige eigenaar Oranje Nassau Oort.
VZ05 -2	1	Japanse Duizendknoop. bereikbaar via wandelpad.
Totaal	136	

4.8 Oostereng, Dorskamp

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ06 -1	400	Japanse Duizendknoop. In bosrand langs beheerpad.
VZ06 -2	575	Japanse Duizendknoop. In bosrand langs beheerpad.
VZ06 -3	825	Japanse Duizendknoop. In bosperceel nabij fietspad (zwartepad).
Totaal	1.800	

4.9 Oostereng, Jufferswaard

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ07-01	875	Berenklauw sp. In beekdal/grasland. Eerste aanpak geweest. Goed inzetten op nazorg.
VZ07-02	700	Berenklauw sp. In beekdal/grasland. Eerste aanpak geweest. Goed inzetten op nazorg.
VZ07-03	2	Berenklauw sp. Nabij einde pad uiterwaard, bereikbaar via zijweg Veerweg.
Totaal	1.577	
VZ07-04	950	Japanse Duizendknoop. Op helling nabij vrml. trafohuisje, bereikbaar vanaf beheerpad aan noordzijde boven aan helling. Na 1 nazorgronde ruim overplanten met beuk of paardenkastanje.
Totaal	950	

4.10 Wageningse Uiterwaarden

ID	Opp/m2	Nadere omschrijving
VZ09-01	5	Berenklauw sp. In grasland in uiterwaard, nabij Veerweg goed bereikbaar.
VZ09-02	450	Berenklauw sp. In grasland in uiterwaard.
VZ09-03	50	Berenklauw sp. In grasland in uiterwaard.
VZ09-04	50	Berenklauw sp. In grasland in uiterwaard.
VZ09-05	450	Berenklauw sp. In grasland in uiterwaard.
VZ09-06	400	Berenklauw sp. In grasland in uiterwaard.
Totaal	1.405	

4.11 Totalen

	Jap. Duizend-knoop	Gulden-roede sp.	Beren-klauw sp.	Balsemien sp.	Totaal opp. in m2
Totaal opp. niet-OO verdachte gebieden	6.424 m2	390 m2	1	136 m2	6.951
Totaal opp. OO verdachte gebieden:	8.071 m2	0	2.982 m2 ¹	0	11.053
	14.495 m2				18.004

¹ - De bestrijding van Reuzenberenklauw is op zodanige manier voorgeschreven dat OO hier geen risico vormt en daarmee omgang met OO voor de uitvoering niet van invloed is.

5 Voorkomen verspreiding invasieve exoten

5.1 Schoon werken

Met name de zaden van de invasieve exoten en ondergrondse dan wel bovengrondse plantdelen van met name de Japanse duizendknoop kunnen gemakkelijk via machines, schoeisel of de kleren van b.v. werknemers worden meegenomen en verspreid vanaf een locatie waarbinnen is gewerkt. Ook handgereedschappen of machines kunnen indien niet goed schoongemaakt een risico voor verspreiding zijn.

Het risico op verspreiding is tenminste van toepassing bij de volgende activiteiten:

- Naar de haarden gaan
- De haarden verlaten
- Van haarden of locaties wisselen
- Tijdens de werkzaamheden, bv schaft, tanken of toiletbezoek
- Afvoer van plantmateriaal of wortels

ON dient zich maximaal in te zetten om verspreiding van bovengenoemde soorten te voorkomen.

5.2 Afvoer plantmateriaal, wortels of worteldelen

ON dient in het werkplan (zie H9) aan te geven hoe vrijkomende biomassa (incl. wortels en worteldelen van de betreffende invasieve exoten) wordt afgevoerd. ON dient te garanderen dat het restmateriaal van voorgenoemde soorten volledig wordt vernietigd bij een erkende verwerker van invasieve exoten en dient direct na vernietiging aan OG aan te tonen met stortbonnen.

6 Ecologisch werkprotocol

6.1 Werkwijze

Voor aanvang van de werkzaamheden wordt een checklist opgesteld door de Boswachter Ecologie van Staatsbosbeheer. Deze checklist wordt bij aanvang van de werkzaamheden doorgenomen door OG en ON en door beide partijen ondertekend. Eén getekend exemplaar van de ondertekende checklist wordt overhandigd aan ON en dient ten alle tijden op het werk aanwezig te zijn. Tevens dient de checklist op aanvraag van het bevoegd gezag ter inzage beschikbaar te worden gesteld.

In de checklist is aangegeven of er op de locaties elementen aanwezig zijn die bescherming behoeven. Denk hierbij bv aan een mierenhoop of een (bewoond)hol in de bodem. Voorbeeld is de reeds genoemde dassenburcht op de Stakenberg. Daarnaast bevat de checklist een pagina voor het vastleggen van afwijkingen.

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient ON de locaties te doorlopen en zo vaststellen of er geen broednesten, hollen, mierenhopen of andere elementen aanwezig zijn welke niet zijn vermeld in de checklist.

ON dient tenminste in bezit te zijn van geldige certificaten Wettelijke natuurbescherming niveau 1 bestendig beheer. Tijdens het werk dient namens ON altijd iemand aanwezig te zijn met tenminste dit certificaat.

Indien ON afwijkingen vaststelt in relatie tot de checklist dient dit vastgelegd te worden in het afwijkingenblad en terstond worden vermeld aan de Boswachter Ecologie van Staatsbosbeheer. Pas na overleg met de Boswachter Ecologie van Staatsbosbeheer kunnen de werkzaamheden al dan niet worden voortgezet.

Indien uit overleg met de Boswachter Ecologie wordt besloten dat de werkzaamheden niet kunnen worden uitgevoerd dient dit terstond te worden gemeld aan de Boswachter Projecten van Staatsbosbeheer.

Tijdens het werk dient vanuit ON altijd tenminste één persoon aanwezig te zijn in bezit van het certificaat Wet Natuurbescherming (tenminste) niveau 1.

6.2 Werken in het broedseizoen

De werkzaamheden zullen deels plaatsvinden in- of tijdens het broedseizoen. ON dient voor elke afzonderlijke locatie maatregelen te nemen zodat wordt voorkomen dat zoogdieren, vogels, amfibieën of reptielen deze locaties gebruiken om te broeden, dan/wel zich te vestigen. De maatregel kan dan bestaan uit het plaatsen van stokken, +/- 1 meter boven maaiveld, met daaraan vastgemaakt een vlag of lint dat kan wapperen in de wind ter afschrikking. Deze zogenaamde “vlaggen” dienen uiterlijk 1 maart van het jaar van uitvoering geplaatst te worden en minimaal 3 dagen voor de uitvoering van de maatregel.

6.3 Werktijden

Het is de ON zonder toestemming van de directie niet toegestaan werkzaamheden te verrichten tussen 18.00 uur 's avonds en 7.00 uur 's ochtends. Daarnaast geldt een restrictie voor het starten met werkzaamheden maximaal een half uur voor zonsopgang en doorwerken tot maximaal een half uur na zonsondergang. Ook mag er niet gewerkt worden op zaterdag en op zon- en feestdagen.

Voor het verrichten van werkzaamheden buiten de normale arbeidstijden, na toestemming van de directie, zorgt de ON voor de benodigde vergunningen.

7 Inventarisatiegegevens exoten

7.1 Betrouwbaarheid aangeleverde gegevens

De locaties en details in onderhavig document met betrekking tot type begroeiing, oppervlak, bedekkingspercentages, dikte en grootte zijn indicatief en puur ter info voor de inschrijvers. Een aantal inventarisatiegegevens zijn mogelijk gedateerd.

Het wordt inschrijvers geadviseerd om zich ter plaatse van de uitvoeringslocaties op de hoogte te stellen van de situatie vanaf de openbaar toegankelijke wegen en paden. Het niet schouwen van de werklocaties komt voor risico van de inschrijver.

Er kunnen dan ook geen rechten worden ontleend aan de inventarisatiegegevens van de OG, noch kunnen inschrijvers tijdens of na de uitvoering meerwerk claimen indien zij van mening zijn dat de inventarisatiegegevens onjuist of onvolledig mochten zijn (en hier geen vragen over gesteld hebben bij Nota van inlichtingen).

8 Terrein en wegen/paden

8.1 Terreinomstandigheden

De ON wordt geacht zich op de hoogte te hebben gesteld van de ligging van het werkterrein, de los- en laadmogelijkheden, de bereikbaarheid, de bestaande situatie en alle gegevens die van belang kunnen zijn voor een goede uitvoering van het werk.

8.2 Wegen, paden en routes

Op de tekeningen is onderscheid gemaakt in verschillende routes/wegen. Alle aangegeven paden zijn indicatief, de ON dient van te voren te beoordelen of het pad geschikt is voor gebruik. Dit zal mede tijdens de kick-off rondgang met de boswachter bekeken en beoordeeld worden.

8.2.1 Gebruik van rijplaten

Het gebruik van rijplaten is momenteel moeilijk in te schatten en zeer afhankelijk van weersomstandigheden en te gebruiken machines. Tijdens de kick-off/ startronde met de boswachter wordt bepaald en overeengekomen waar desgewenst rijplaten nodig zijn. Er wordt een stelpost voor rijplaten opgenomen.

8.2.2 Overige wegen en paden

Indien in het gebied fietspaden aanwezig zijn dienen deze met kunststof rijplaten overlegd te worden op de plekken waar met materieel overgestoken wordt, om beschadiging te voorkomen. Ook dienen er waarschuwborden geplaatst te worden. De rijplaten en de waarschuwborden dienen op inzicht van de ON geplaatst te worden. Aangebrachte rijplaten ter bescherming van fietspaden dienen aan het eind van de werkdag (voor het donker) te worden verwijderd.

Het is voor de ON, zijn personeel of zijn onder-ON(s) niet toegestaan om op de betonfietspaden te rijden indien er een beheerweg naast ligt. Dit om versmering van de fietspaden te voorkomen.

8.2.3 Bebording

De ON draagt er ten allen tijde zorg voor dat alle overgangen vanuit het werkgebied naar de openbare weg worden voorzien van waarschuwborden: uitrit bouwverkeer. Dit geldt uiteraard alleen op locaties waar daadwerkelijk werkzaamheden plaatsvinden. De tijdelijke bebording moet in stand worden gehouden totdat de uitrit voor uitvoering van de werkzaamheden niet meer nodig is. Kosten dienen te worden opgenomen in de in de inschrijfsom per deelgebied.

De ON draagt er zorg voor dat alle paden (transportroutes, recreatieve routes, wegen en fietspaden) aaneengesloten aan het werkgebied worden voorzien van waarschuwborden. Kosten dienen te worden opgenomen in de inschrijfsom per deelgebied.

Alle toegepaste borden, enz. moeten overeenkomstig de voorschriften van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens zijn uitgevoerd. De borden moeten retroreflecterend, klasse III, zijn en de maatvoering van de borden moet zijn overeenkomstig type III voor auto(snel)wegen en type II voor de overige wegen, volgens uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens.

8.2.4 Nulmeting en herstel van paden en wegen en taluds

Alle te gebruiken wegen en paden door de ON dienen voorafgaand aan de werkzaamheden in beeld (foto- en filmopnamen) vastgelegd te worden, met een overzicht van de te gebruiken paden. Dit zal samen met de boswachter tijdens de kick-off gedaan worden. Ook de maten van eventueel aanwezige taluds dienen goed te worden vastgelegd. De uitkomsten van deze meting dienen digitaal in rapportagevorm bij de directie aangeleverd te worden. Na afloop van de werkzaamheden dienen de daadwerkelijk gebruikte wegen, paden en (waar aan de orde) taluds in beeld (foto-opnamen) vastgelegd te worden, met een

overzicht van de gebruikte paden. De uitkomsten van deze meting dienen digitaal in rapportage vorm bij de directie aangeleverd te worden.

Na afronding werkzaamheden worden de wegen en paden en (waar aan de orde) taluds opgeleverd in de toestand zoals bij nulmeting is vastgelegd.

8.2.5 Begaanbaarheid interne wegen

Rij en transportwegen dienen ten alle tijden voor hulpdiensten en medewerkers van OG begaanbaar te blijven. Indien de wegen door toedoen van de ON verslechteren t.o.v. de nulsituatie en als een gevolg daarvan is dat de wegen niet meer begaanbaar zijn dient de ON op zijn kosten de wegen dusdanig te onderhouden/herstellen dat begaanbaarheid hersteld wordt.

8.2.6 Begaanbaarheid/veiligheid openbare wegen

De ON dient ten allen tijde gevaarlijke situaties op openbare wegen te voorkomen ten gevolgen van:

- aan- of afvoer van werkmaterieel ((smeer)olie, brandstof, modder, grond op de weg)
- transporten van vrijkomende materialen (chips of takken op de weg)

In dat geval het wegoppervlak afharken, vegen en/of zuigen en vrijgekomen materialen afvoeren.

8.2.7 Afsluiten wegen

Wegen en recreatieve routes mogen niet zonder toestemming van directie en de (weg)beheerders worden afgesloten. Aanvragen tot het afsluiten van wegen/recreatieve routes dienen schriftelijk te geschieden.

Gedetailleerd dient het navolgende te worden beschreven:

- Situering locatie afsluiten/stremmingen (indien mogelijk met straatnaam aanduiding);
- Datum en tijdstippen (van/tot);
- Voorgestelde (veiligheids-)maatregelen.

9 Kwaliteit, rapportage en communicatie

9.1 Certificering

Het is voor Staatsbosbeheer van belang dat de uiteindelijke opdrachtnemer met betrekking tot technische en beroepsbekwaamheid geschikt is om de opdracht uit te voeren. Daartoe dient inschrijver op het moment van het indienen van een inschrijving en gedurende de looptijd van de overeenkomst te beschikken over:

- Groenkeur
- VCA

Of een gelijkwaardige certificering van de gevraagde certificaten.

Bij de inschrijving volstaat het UEA (Deel IV). Op eerste verzoek van de Aanbestedende dienst dient inschrijver een kopie van het betreffende certificaat te kunnen overleggen of andere bescheiden waaruit onomstotelijk blijkt dat aan het vereiste is voldaan.

9.2 Werkplan

Van de ON wordt een werkplan voor het uit te voeren werk verlangd.

In het plan van aanpak staan de volgende zaken weergegeven:

- Werkmethode / machines / gereedschap
- Ecologisch werkprotocol (werken in broedseizoen etc.)
- Werkprotocol voorkomen verspreiding van worteldelen en/of plantdelen en zaden voor onderhavig werk, geconformeerd aan <https://bestrijdingduizendknoop.nl/protocol/>, met name ook Infoblad I: Omgaan met duizendknoop in natuurgebieden.
- Afvoer vrijkomende materialen (Afvoeren en vernietiging plantmateriaal en wortels of worteldelen)
- Verkeersvoorzieningen en waarschuwborden.
- Planning uitvoering maatregelen per locatie, waarbij de leidraad is dat de Japanse Duizendknoop niet hoger dan 50 cm. mogen worden en bij de overige soorten invasieve exoten ten allen tijde wordt voorkomen dat de planten bloeiknoppen vormen (met vervolgens bloesem en zaadzetting). De OG dient hierin ontzorgt te worden door ON.
- Inzet personeel.
- Specificatie van het in te zetten materieel.
- Vakbekwaamheid personeel, inclusief certificering op gebied van ecologie.
- Personele beschermingsmiddelen, inclusief bescherming voor de irriterende werking van Reuzenberenklauw.
- Schaftgelegenheid en sanitair (bij grotere locaties).
- Specificatie eventuele onderaannemers.

Werkzaamheden kunnen pas beginnen indien het werkplan en planning is goedgekeurd door de OG.

De directie beslist zo spoedig mogelijk omtrent de acceptatie van het werkplan en deelt haar beslissing, in elk geval uiterlijk op de tiende werkdag na de dag waarop zij het heeft ontvangen, schriftelijk aan de ON mee. Ingeval van acceptatie worden de exemplaren van het werkplan door de directie gedateerd en ondertekend, waarna één van de exemplaren aan de ON wordt toegezonden.

Acceptatie wordt aan het werkplan onthouden, indien uit de inhoud blijkt dat niet aan de uit de overeenkomst voortvloeiende eisen wordt voldaan. In geval het plan niet wordt geaccepteerd, wordt de ON met de redenen hiervan schriftelijk in kennis gesteld. De ON legt in dat geval zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen acht werkdagen, een nieuw werkplan ter acceptatie aan de directie voor, waarbij met de bezwaren van de directie rekening is gehouden.

9.3 Kick off voor aanvang deelgebied

Voor aanvang van de werkzaamheden in een deelgebied organiseert de ON een kick-off. Hiervoor wordt gezamenlijk met de boswachter en eventueel andere adviseurs namens OG, het gebied doorlopen, de werkinstructies worden door de uitvoerder doorgegeven aan de werknemers.

De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een verslag en vormen als het waren een specifiek werkplannetje per deelgebied. De afspraken dienen ondertekenend te worden door de ON en de boswachter projecten.

Enkele vaste agenda punten zijn (niet uitputtend):

- Aanwezige natuurwaarden
- Ondertekenen checklists
- V&G
- Planning
- Locatie keet/sanitair/parking busjes/opslag machines
- Nulmeting
- Afvoerwegen
- Rijplaten

9.4 Werkoverleg

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt tweewekelijks overleg gevoerd tussen ON (uitvoerder) en OG (Boswachter projecten). Naar behoefte van ON en OG kan hiervan worden afgeweken. Doel van dit overleg is het opstellen en bijhouden van een voortgangsrapportage.

9.5 Gereedmeldingen

Voor elke locatie en elke afzonderlijke werkgang geldt dat ON deze telkens gereed meldt zodra de maatregel binnen de reeks is uitgevoerd. Het gereed melden vindt bij voorkeur plaats via whatsapp waarvoor OG een Whatsappgroep dient aan te maken. Gereed meldingen worden voorzien van datum en locatie zoals in het voorbeeld hieronder: Voorbeeld gereed melden: “1 juni 2025 werkgang 1 gereed VN05 - 1 t.m 7: Speulder- en Sprielderbos”.

9.6 Opleveren

Opleveringen van de werkzaamheden kunnen jaarlijks en aan het einde van de werkperiode worden aangevraagd door ON bij de Boswachter Projecten. Hiervoor zal de Boswachter samen met ON een oplever/schouwdocument invullen en ondertekenen. In dit opleverdocument wordt onder andere vastgelegd of ON gewerkt heeft conform het werkplan en zo de door hem aangegane verplichtingen jegens OG is nagekomen. Dit schouwdocument dient toegevoegd te worden bij facturen.

10 Omgang met verdenking Ontontplofte Oorlogsresten (OO)

Een aantal locaties op de Zuid-Veluwe (gemeenten Renkum en -Wageningen) wordt verdacht op het voorkomen van Ontontplofte Oorlogsresten (OO). Deze locaties zijn in hoofdstuk 4 afzonderlijk aangegeven.

Voor de bestrijding van Reuzenberenklauw wordt hierom gekozen voor bestrijding door maaien, hetgeen op korte termijn mogelijk iets minder effectief is dan uitsteken. Bestrijding door maaien levert echter geen belemmeringen op ten aanzien van verdenking op OO.

Op dit moment loopt een nader onderzoek naar de verdere aanpak van de locaties met Japanse Duizendknoop waar wel bodemroerende verwijdering moet worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat altijd op een veilige manier moet worden bestreden. OG zorgt via een separate opdracht voor detectie en benadering aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf, eventueel via detectie en benadering voor vrijgave van deze locaties voor de uitvoering van de bodemroerende verwijdering.

Maaien voorafgaand aan detectie en benadering OO:

Voordat eventueel benodigde detectie en benadering van OO kan plaatsvinden, dienen de locaties gemaaid te zijn. ON dient daarom na aanwijs van de directievoerder/toezichthouder de betreffende invasieve exoot in perceel *binnen 5 werkdagen* te maaien, waarbij de vrijkomende biomassa wordt afgevoerd naar een erkend verwerker van invasieve exoten.

Er moet rekening mee worden gehouden dat dit in 4 fasen plaatsvindt. Het doel hiervan is om het terrein vrij te maken voor detectie en benadering van OO.

Na vrijgave van betreffende locatie, dient opdrachtnemer binnen per locatie binnen 4 weken na vrijgave met het "rooien en afvoeren bij aanvang" gereed te zijn.

11 Veiligheid en milieu (algemeen)

11.1 Veiligheids- en gezondheidsplan (V&G plan)

Het gedurende de uitvoeringsfase geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan, moet vooraf aan de aanvang van het werk worden overgedragen aan de directie.

11.2 PBM en kleding werknemers

- a. alle materieel en materiaal, gereedschap en kleding van het personeel moet in goede staat verkeren en voldoen aan alle wettelijke vereisten;
- b. personeel dient als uitvoerend personeel herkenbaar te zijn.

Houding, kleding en geluid van het personeel of materieel mogen op geen enkele wijze aanstoot geven of overlast veroorzaken.

11.3 Inrichten werkterrein

Bouwstoffen, materieel en hulpmiddelen dienen op het werkterrein opgeslagen te worden achter een afgesloten (tijdelijk) hekwerk. E.e.a. in overleg en ter goedkeuring van de directie.

De ON is verantwoordelijk voor op het werkterrein opgeslagen bouwstoffen, materieel en hulpmiddelen.

11.4 Gebruik elektrische stroom in nazorg/ uitputtingsregime

Indien ON wil kiezen voor gebruik van elektrische stroom in nazorg/uitputtingsregime kan dit slechts in omstandigheden dat het ontstaan van natuurbrand geheel kan worden uitgesloten en de ecologische eisen dit toelaten, worden gekozen om te verwijderen/bestrijden door het gebruik van elektrische stroom (Rootwave of gelijkwaardig), dit met uitzondering van de in H3 genoemde locaties.

Daarbij dient ook op passende manier rekening te worden gehouden met publiek (al dan niet met honden). ON dient in werkplan nauwkeurig aan te geven hoe alle risico's worden uitgesloten.

De verantwoording en risico's voor het gebruik van deze methode liggen geheel bij ON. Inzet van deze methode start pas na voorafgaande afstemming met OG voor elke nazorggronde en elke afzonderlijke locatie.

11.5 Brandstoffen

Op het werk in te zetten materieel, machines en gereedschappen werken uitsluitend op biologische brandstoffen (HVO100) of zijn elektrisch aangedreven. In geen geval mag een aggregaat op fossiele brandstof worden gebruikt. OG verlangt dat ON dit ten tijde van het werk aantoont.

Benodigde werktuigen en machines zijn voorzien van biologisch afbreekbare hydrauliekoliën en smeermiddelen met een ECO-label of van vergelijkbare kwaliteit. Zie hiertoe bijlage 3c.

In het te bewerken gebied is het niet toegestaan om onderhoud en/of reparaties te verrichten aan materieel, tenzij de directie hiervoor expliciet een uitzondering maakt. Het is eveneens niet toegestaan om in het gebied brandstoffen op en/of over te slaan dan wel brandstoftanks van materieel te vullen of te ledigen, tenzij de directie hiervoor expliciet een uitzondering maakt.

Indien de ON, zijn personeel of zijn onderaannemer(s), onderhoud, brandstofvulling en/of andere (reparatie-) werkzaamheden uitvoert, zoals beschreven in bovenstaande alinea, zonder toestemming van directie, zal per voorkomend geval een korting van € 1.000,- worden toegepast. Deze korting wordt verbeurd zonder dat een ingebrekestelling nodig is.

Lekkages ten gevolge van schade aan brandstoftanks, of slangbreuk van hydrauliek dienen onmiddellijk aan OG vermeld te worden. Tevens dient de ON op het werk olie en brandstof absorberende middelen direct voorhanden te hebben.

12 Bepalingen

12.1 Bouwvergaderingen

1. Indien nodig wordt geacht, zullen bouwvergaderingen worden belegd waarbij in ieder geval de gevolmachtigde van de Aannemer (of diens gevolmachtigde), de Directie (of diens gevolmachtigde) aanwezig zullen zijn. De vastlegging van de bouwvergaderingen worden verzorgd door de Directie. De Directie draagt zorg dat het verslag gereed is voor aanvang van de daaropvolgende bouwvergadering.
2. Op iedere bouwvergadering zal de goedkeuring - middels ondertekening - van het verslag van de vorige bouwvergadering worden besproken. Indien en voor zover de Aannemer een verslag niet – middels ondertekening- wil goedkeuren, geeft hij tijdens die vergadering ondubbelzinnig aan welke punten/delen van het verslag hij niet wil ondertekenen. Tevens geeft hij ten aanzien van die punten/delen zijn afwijkende zienswijze.
3. Wanneer het verslag van de vorige vergadering nog niet gereed is, geldt het vorige lid voor de vergadering waarop het verslag eerst gereed is.
4. Voor zover Aannemer niet heeft voldaan aan zijn verplichting zoals bepaald in het tweede lid, geldt het integrale verslag als ondertekend door de Aannemer.

12.2 Coördinatie werkzaamheden en veiligheid

De Aannemer is verantwoordelijk voor de juiste coördinatie van de werkzaamheden tussen Aannemer en de door hem ingeschakelde onderaannemers, leveranciers, installateurs etc. Het niet tijdig presteren van een onderaannemer, leverancier, installateur etc., leidt niet tot aanpassing van de planning en opleverdata, tenzij Partijen schriftelijk anders overeenkomen.

De OG heeft het recht zich op de hoogte te stellen van de voortgang en wijze van realisatie van het Werk en kan de Aannemer in voorkomende gevallen informeren over de door de OG gesignaleerde problemen. Door van dit recht gebruik te maken trekt de OG geen enkele aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid naar zich toe voor de deugdelijke en tijdige voltooiing van het Werk, onverminderd haar verantwoordelijkheden en/of aansprakelijkheden voortvloeiende uit de werkomschrijving.

De Aannemer is verantwoordelijk voor een veilige uitvoering van het Werk, zodanig dat schade of letsel aan personen –ongeacht of deze personen bij hem in dienst zijn– wordt voorkomen.

Aannemer is verplicht om te zorgen dat de personen die onder zijn toezicht worden ingeschakeld om het Werk te realiseren, in het bezit zijn van een geldig diploma Basisveiligheid VCA of een gelijkwaardig certificaat. Daarnaast dienen alle personen met een leidinggevende functie in het bezit te zijn van het VOL-VCA certificaat of een gelijkwaardig certificaat.

De Aannemer is verplicht alle toepasselijke wet- en regelgeving met betrekking tot veiligheids- en arbeidsomstandigheden na te leven.

12.3 Termijnbetalingen

Lopende het werk mag de ON per 4 weken termijnen in rekening brengen afhankelijk van de uitgevoerde werkzaamheden. Om voor betaling in aanmerking te komen dient een werkgebied of een deel daarvan na oplevering geschouwd te worden in bijzijn van de boswachter. Bij tevredenheid wordt het schouwrapport ondertekend door beide partijen. Bij termijn/betalingsverzoeken dienen de ondertekenende schouwrapporten als bijlage toegevoegd te worden.

Facturen dienen, voorzien van ondertekende termijnstaten *eerst pro forma* te worden gestuurd naar de projectleider (m.doppenberg@staatsbosbeheer.nl). Na akkoord van projectleider dient opdrachtnemer deze te versturen naar:

Werkomschrijving bij offerteaanvraag Verwijderen invasieve exoten SPUK1_Veluwe bij Nota van Inlichtingen

Digitale facturen:

Facturen dienen centraal en minimaal digitaal* ingediend te worden. Voor meer informatie over e-factureren met Staatsbosbeheer, kunt u terecht op [e-factureren-Staatsbosbeheer](#).

In uw inschrijving dient u aan te geven in hoeverre uw organisatie op dit moment voldoet aan deze eis. Indien dit (nog) niet het geval is, verzoeken wij u aan te geven binnen welke termijn dit wel gerealiseerd kan worden.

*)Staatsbosbeheer is als overheidsorganisatie verplicht om e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken. E-facturen moeten voldoen aan de Nederlandse afgeleide van de Europese norm voor e-facturen, de NLCIUS (Nederlandse Core Invoice Usage Specification). De overheid beschouwt alleen 'machineleesbare' facturen als elektronische facturen, wat doorgaans een XML-bestand betreft. NLCIUS is de norm die hierbij van toepassing is.

Indien e-facturatie op dit moment niet mogelijk is, dient de factuur in ieder geval digitaal als PDF per e-mail te worden verzonden "digitalefacturen@staatsbosbeheer.nl", ten name van crediteurenadministratie onder vermelding van het projectnummer, de projectnaam, het inkoopordernummer van het Werk en het factuurbedrag incl. en excl. btw. De inkooporderbevestiging zal na ondertekening van de overeenkomst worden verstrekt aan ON.

Bij iedere factuur wordt een termijnstaat en schouwrapport gevoegd die op iedere bladzijde voorzien is van een paraaf van de directie en de gemachtigde van de aannemer.

De betaling van de termijnfacturen dient telkens plaats te vinden binnen 30 kalenderdagen na de factuurdatum, mits is voldaan aan hetgeen vermeld in het vorige lid. Zolang niet aan dat lid is voldaan, is Staatsbosbeheer met betrekking tot die factuur tot niets gehouden.

12.4 Meer- en minder werk

Meerwerk wordt alleen vergoed indien dit voorafgaand aan het werk is opgedragen en schriftelijk geaccepteerd door de OG. Ter onderbouwing van meerwerk dient een VTW te worden opgesteld, waarin wordt vermeld: reden van meerwerk, contractuele basis van meerwerk, opbouw van kosten, gevolgen voor planning.

Voor zover niet is voldaan aan het bovenstaande in deze paragraaf is de OG niet gehouden dergelijk meerwerk te vergoeden.

12.5 Boetebeding bij niet nakomen verplichtingen

Indien locaties niet tijdig worden behandeld en de Japanse Duizendknoop hoger is dan 50 cm en/of bij de andere soorten bloeiknoppen ontstaan, geldt er een boetebeding van € 500 per dag. Deze korting wordt verbeurd zonder dat een ingebrekestelling nodig is.

12.6 Ketenaansprakelijkheid

1. Voor zover van toepassing vrijwaart de Aannemer de OG voor aanspraken van de bedrijfsvereniging of de Ontvanger der Rijksbelastingen in verband met de betaling door de Aannemer of diens onderaannemers van Loonbelasting, premies volksverzekeringen en premies sociale verzekeringen die zij verschuldigd worden in verband met dit Werk.
2. Indien het bevoegd gezag OG een boete oplegt op grond van een overtreding van de Wet arbeid vreemdelingen die verband houdt met de uitvoering van het Werk, verbeurt Aannemer per geconstateerde overtreding een direct opeisbare boete van 5% van de opdrachtsom. De

- laatstgenoemde boete laat onverlet dat OG alle ten gevolge hiervan door hem te lijden schade, kan verhalen op Aannemer.
3. In het kader van de Wet aanpak schijnconstructies, althans ter waarborging dat aan alle betrokkenen bij de uitvoering van het Werk het aan hen verschuldigde loon wordt betaald, gelden voor Aannemer de navolgende verplichtingen:
    - a. Aannemer houdt zich in de uitvoering van het Werk aan geldende wet- en regelgeving en een van toepassing zijnde cao;
    - b. Aannemer legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van de uitvoering van het Werk op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast;
    - c. Aannemer verschaft desgevraagd aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of loonvalidatie;
    - d. Aannemer verschaft desgevraagd aan de OG-toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien deze dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van het Werk; alsmede;
    - e. Aannemer gaat in het kader van de uitvoering van het Werk alleen contracten aan met partijen die zijn geregistreerd in het handelsregister van de Kamer van Koophandel (in Nederland of in het buitenland).
  4. De Aannemer is verplicht om alle in het vorige lid staande contractverplichtingen onverkort op te leggen aan alle partijen waarmee hij contracten aangaat ten behoeve van de uitvoering van het Werk. Tevens is Aannemer verplicht om hierbij tevens te bedingen dat deze partijen vervolgens bovenstaande contractverplichtingen onverkort opnemen in contracten die zij aangaan ten behoeve van de uitvoering van het Werk.

12.7 Verzekeringen en aansprakelijkheid

Conform ARVODI Artikel 26 verzekering en aansprakelijkheid artikel 21.

Een afschrift van een polis dient op verzoek van de OG ter inzage te worden overgelegd.

12.8 Nederlandse voertaal

Gedurende de looptijd van deze dienst moeten de vanuit ON bevoegde personen vloeiend kunnen communiceren in de Nederlandse voertaal (lezen, schrijven, spreken en verstaan). Tijdens de uitvoering dient per uitvoeringsploeg ten minste 1 aanwezige persoon zeer goed kunnen communiceren in de Nederlandse voertaal (lezen, schrijven, spreken en verstaan).

= = = = =